

VERKEERSVEILIGHEID FIETSRoutes IN FRIESLAND

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding
2. Wegen met gemengd verkeer 50 km/u
3. Te smalle fietspaden
4. Wat zijn de geschatte kosten en effecten van de aanpak van fietsroutes?

1. INLEIDING

AANLEIDING

In opdracht van Bouwend Nederland en in samenwerking met de Fietzersbond heeft Sweco onderzoek uitgevoerd naar de verkeersveiligheid van fietsroutes in Nederland.

Op basis van deze analyse is in een landelijke rapportage de opgave in kaart gebracht met betrekking tot het verkeersveilig maken en houden van de fietsroutes in Nederland. In de landelijke rapportage is een toelichting opgenomen over de onderzoeksmethodiek en is een knelpunten analyse uitgevoerd.

LEESWIJZER

In deze provinciale rapportage voor Friesland komen de navolgende punten aan bod:

- Overzicht van areaallengte per wegbeheerder van wegen met gemengd verkeer en een snelheidslimiet van 50 km/u
- Overzicht van areaallengte per wegbeheerder van te smalle fietspaden
- De geschatte kosten en effecten van de aanpak van fietsroutes

AFBAKENING EN UITGANGSPUNTEN

- Deze studie richt zich in het bijzonder op de drukke fietsroutes. Dat zijn routes met meer dan **150 fietsers per dag**.
- In deze rapportage hanteren we de CROW-richtlijnen voor de definitie van gewenste fietspadbreedtes, aanleg van fietspaden als norm.

2. WEGEN MET GEMENGD VERKEER 50 KM/U

In onderstaande tabel is per wegbeheerder in Friesland de lengte (km) weergegeven aan gemengde 50 km/u-wegen en meer dan 150 fietsers per dag en waar een fietspad benodigd is. Hierbij is onderscheid gemaakt in hoeverre er

ook daadwerkelijk ruimte in het dwarsprofiel beschikbaar is om een vrijliggend fietspad te realiseren. Als er geen ruimte voor aanleg van een vrijliggend fietspad aanwezig is kan de weg naar een GOW30 worden omgebouwd.

Wegen met gemengd verkeer 50 km/u en meer dan 150 fietsers per dag (km areaallengte) per wegbeheerder

Wegbeheerder	Ruimte voor aanleg fietspad aanwezig	Geen ruimte voor aanleg fietspad aanwezig	Totaal
1 Gemeente Heerenveen	5,3	10,4	15,6
2 Gemeente Leeuwarden	7,6	6,8	14,3
3 Gemeente Smallingerland	7,0	5,8	12,9
4 Gemeente Súdwest-Fryslân	4,5	5,6	10,1
5 Gemeente Dantumadiel	1,0	8,1	9,1
6 Gemeente Tytsjerksteradiel	3,5	4,9	8,5
7 Gemeente Waadhoeke	2,9	4,3	7,3
8 Gemeente Noardeast-Fryslân	1,3	5,4	6,7
9 Provincie Friesland	0,1	5,2	5,4
10 Gemeente Westerkwartier	0,2	5,1	5,3
11 Gemeente De Fryske Marren	1,4	3,4	4,8
12 Gemeente Weststellingwerf	0,7	3,9	4,7
13 Gemeente Terschelling	0,2	0,8	1,1
14 Gemeente Ooststellingwerf	0,1	0,8	0,8
15 Gemeente Harlingen	0,6	0,2	0,8
16 Gemeente Opsterland	0,1	0,5	0,5
17 Gemeente Achtkarspelen	0,1	-	0,1
18 Gemeente Schiermonnikoog	-	-	-
19 Gemeente Vlieland	-	-	-
20 Gemeente Ameland	-	-	-

3. TE SMALLE FIETSPADEN

In onderstaande tabel is per wegbeheerder in Friesland de lengte (km) weergegeven aan fietspaden die meer dan 1 meter te smal zijn en

waarop meer dan 150 fietsers per dag rijden. Hierbij is onderscheid gemaakt in de mate waarin het fietspad te smal is.

Te smalle fietspaden met meer dan 150 fietsers per dag (km areaallengte) per wegbeheerder

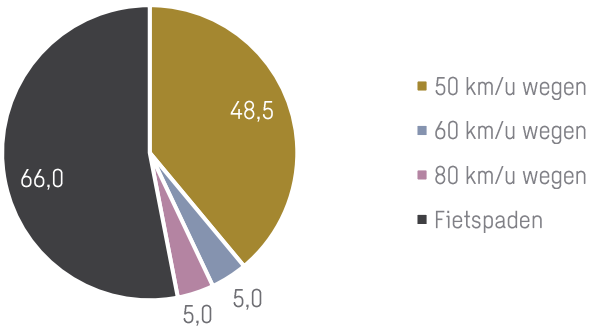
	Wegbeheerder	Tussen de 1.0 en 1.5 meter te smal	Tussen de 1.5 en 2.0 meter te smal	Meer dan 2.0 meter te smal	Totaal km
1	Gemeente Westerkwartier	19,4	7,6	0,1	27,0
2	Gemeente Súdwest-Fryslân	14,0	8,2	1,8	24,0
3	Gemeente Leeuwarden	11,2	6,5	2,1	19,8
4	Gemeente Noardeast-Fryslân	13,5	2,0	0,6	16,1
5	Gemeente Heerenveen	8,5	6,7	0,7	15,9
6	Gemeente Waadhoeke	10,3	5,1	0,2	15,6
7	Gemeente Ooststellingwerf	12,4	2,2	-	14,6
8	Gemeente Weststellingwerf	8,5	5,3	-	13,8
9	Gemeente De Fryske Marren	12,0	0,6	0,4	13,0
10	Gemeente Smallingerland	7,8	3,0	2,2	13,0
11	Gemeente Achtkarspelen	10,4	1,0	0,2	11,6
12	Gemeente Opsterland	8,0	2,7	0,4	11,0
13	Gemeente Dantumadiel	8,2	1,7	-	9,8
14	Gemeente Tytsjerksteradiel	3,4	1,3	-	4,8
15	Provincie Friesland	1,7	-	-	1,7
16	Gemeente Harlingen	1,2	-	0,1	1,3
17	Gemeente Terschelling	0,6	-		0,6
18	Gemeente Schiermonnikoog	0,1	-	-	0,1
19	Gemeente Vlieland	-	-	-	-
20	Gemeente Ameland	-	-	-	-

4. WAT ZIJN DE GESCHATTE KOSTEN EN EFFECTEN VAN AANPAK VAN DE FIETSRoutes?

Dit hoofdstuk schetst de kosten en effecten die gemoeid zijn met het oplossen van de huidige knelpunten rondom fietspadbreedtes en de aanpak van gemengde wegen 50, 60 en 80 km/u op de drukste fietsroutes (meer dan 150 fietsers per dag). De kosten zijn in de tabel hieronder per maatregeltype weergegeven.

De totale kosten van het realiseren van veilige fietsroutes in Friesland voor de drukste fietsroutes (meer dan 150 fietsers per dag) ligt op 124 miljoen euro. Het grootste deel van deze kosten betreft maatregelen op fietspaden en 50 km/u wegen met gemengd verkeer, een beperkt deel van de kosten betreft maatregelen op gemengde wegen met 60 of 80 km/u als snelheidslimiet.

SWOV² heeft de verkeersveiligheidseffecten van '2e-tranchemaatregelen' van de investeringsimpuls infrastructuur berekend, hieruit is een kosteneffectiviteit af te leiden. Als we deze resultaten van toepassing verklaren op de in de tabel opgenomen maatregelen dan zijn de baten (bespaarde verkeersveiligheidskosten) ruim 430 miljoen euro over een periode van 30 jaar.

Totale kosten en baten van het realiseren van veilige fietsroutes in Friesland

Maatregel	Lengte [km]/stuks	Kosten in miljoen euro per km/stuk	Totale kosten in miljoen euro	Inschatting baten in miljoen euro
50 km/u wegen - aanleg fietspad niet mogelijk --> afwaarderen weg naar 30 km/u	71	0,511	36	220
50 km/u wegen - aanleg vrijliggend fietspad	37	0,329	12	17
Fietspaden verbreden met 1.0-1.5 meter	151	0,254	38	68
Fietspaden verbreden met 1.5-2.0 meter	54	0,274	15	26
Fietspaden verbreden met >2.0 meter	9	0,294	3	5
Fietspaden die breder moeten maar waar geen ruimte voor is, afwaarderen naastgelegen weg	19	0,511	10	60
Saneren langspaarkeervakken langs fietspaden	19	0,020	0	2
60 km/u wegen - aanleg vrijliggend fietspad	13	0,329	1	1
60 km/u wegen - fietsstraat/fietsstrook aanleggen	71	0,012	4	13
80 km/u wegen - aanleg vrijliggend fietspad	7	0,329	2	3
80 km/u wegen - aanleg fietspad niet mogelijk --> afwaarderen weg naar 60 km/u	22	0,101	2	17
80 km/u wegen - snelheidsremmend plateau solitaire fietsoversteek	8	0,072	1	1
Totaal			124	432

²Verkeersveiligheidseffecten van '2e-tranchemaatregelen'

De totale kosten van het realiseren van veilige fietsroutes in Friesland van ruim 124 miljoen euro zijn nader uitgesplitst per wegbeheerder.

VERKEERSVEILIGHEID FIETSRoutes IN FRIESLAND

Auteurs:

*Hans Drolenga
Wouter Mieras*

*Sweco Nederland B.V.
Februari 2025*